

NORSK – kjennetegn på måloppnåelse

Hovedområde - Muntlig kommunikasjon:			
Kompetansemål: eleven skal kunne	grad	Måloppnåelse / vurderingskriterier - eleven kan:	karakter
1. lytte til, oppsummere hovedinnhold og trekke ut relevant informasjon i muntlige tekster	Høy	Viser svært god forståelse for å trekke ut og drøfte hovedinnhold og relevant informasjon fra skjønnlitteratur, saklitteratur og muntlige foredrag.	6, 5
	Middels	Viser forståelse for å trekke ut hovedinnhold og relevant informasjon.	4, 3
	Lav	Kan i noen grad gjengi hovedinnhold og vise enkel forståelse.	2, 1
2. lytte til, forstå og gjengi informasjon fra svensk og dansk	Høy	Viser svært god forståelse for språk og innhold. Har svært god kunnskap i å oversette. Mestrer høytlesning.	6, 5
	Middels	Viser forståelse for språk og innhold. Har kunnskap i å oversette. Mestrer høytlesning.	4, 3
	Lav	Viser i noen grad forståelse for innhold. Har noen kunnskap i å oversette. Mestrer noe høytlesning.	2, 1
3. a) samtale om form, innhold og formål i litteratur, teater og film	Høy	Viser svært stor grad av forståelse for begrepene form, innhold og formål og bruker dem i samtale. Kan finne indirekte informasjon og viser svært god evne til å være reflekterende og spørrende. Viser stor grad av modenhet og begrunner sine meninger på en god måte. Kan aktualisere fagstoff svært godt.	6, 5
	Middels	Viser forståelse for begrepene form, innhold og formål og bruker dem noe i samtale. Kan finne noe indirekte informasjon og viser noe evne til å være reflekterende og spørrende. Viser noen grad av modenhet og begrunner sine meninger på en grei måte. Kan aktualisere fagstoff.	4, 3
	Lav	Viser i noe grad forståelse for begrepene form, innhold og formål. Kan gjengi noe informasjon og stille noe spørsmål. Deltar noe i samtale. Kan gjengi noe om fagstoffet og aktuelle tema i dag.	2, 1
3 b) fremføre tolkende opplesing og dramatisering	Høy	Viser svært god evne til å formidle på en trygg og selvsikker måte. Har et svært godt ordforråd. Er en levende og engasjert forteller, av eget og andres fagstoff / litteratur, uten å være avhengig av manus. Mestrer høytlesning med innlevelse og flyt. Har stor kompetanse i forhold til samarbeid og samspill. Viser stor grad av mottakerbevissthet.	6, 5
	Middels	Viser evne til å formidle, på en grei og sikker måte. Har et godt ordforråd. Er forteller, av eget og andres fagstoff/litteratur, og viser evne til å løsrive seg fra manus.	4, 3

		Mestrer høytlesning godt. Har kompetanse i forhold til samarbeid og samspill. Viser mottakerbevissthet.	
	Lav	Viser evne til å formidle. Er forteller av andres fagstoff/litteratur, og bruker manus. Mestrer høytlesning. Deltar noe i samarbeid og samspill. Viser noe mottakerbevissthet.	2, 1
4. delta i diskusjoner med begrunnede meninger og saklig argumentasjon	Høy	Viser svært stor grad av modenhet og evne til refleksjon. Begrunner sine meninger tydelig og bruker saklig argumentasjon. Er svært lyttende og deltakende i diskusjonene.	6, 5
	Middels	Viser noen grad av modenhet og refleksjon. Begrunner sine meninger og bruker saklig argumentasjon. Er lyttende og deltakende i diskusjonene.	4, 3
	Lav	Har i noen grad meninger og kan delvis forklare disse. Har noe saklig argumentasjon. Er lyttende og deltakende i diskusjonene.	2, 1
5. presentere norskfaglige og tverrfaglige emner med relevant terminologi og formålstjenlig bruk av digitale verktøy og medier	Høy	Viser svært god evne til å presentere på en trygg måte ved hjelp av formålstjenlig bruk av digitale verktøy og medier. Viser svært god evne til å bruke og forstå relevant terminologi /fagbegrep. Viser stor grad av mottakerbevissthet.	6, 5
	Middels	Viser evne til å presentere på en grei og sikker måte ved hjelp av formålstjenlig bruk av digitale verktøy og medier. Viser noe evne til å bruke og forstå relevant terminologi. Viser mottakerbevissthet.	4, 3
	Lav	Viser noe evne til å presentere ved hjelp av digitale verktøy og medier. Viser noe evne til å bruke relevant terminologi. Viser noe mottakerbevissthet.	2, 1
6. vurdere egne og andres muntlige framføringer ut fra faglige kriterier	Høy	Viser stor grad av mottakerbevissthet. Viser stor grad av selvinnsikt, og har evnen til å stille spørsmål til eget arbeid. Gir relevant og konstruktiv respons som er gjennomtenkt og godt begrunnet.	6, 5
	Middels	Viser mottakerbevissthet. Viser noen grad av selvinnsikt. Gir respons som er noe begrunnet.	4, 3
	Lav	Viser noe mottakerbevissthet. Gir noe respons.	2, 1

Kompetansemål: eleven skal kunne	grad	Måloppnåelse / vurderingskriterier - eleven kan:	karakter
1. orientere seg i store tekstmengder på skjerm og papir for å finne, kombinere og vurdere relevant informasjon i arbeid med faget	Høy	Kan kritisk velge tekster hentet fra skjerm og papir. Kan kombinere og vurdere relevant informasjon fra ulike kilder og bruke dem i egne tekster på en meningsfull måte.	6, 5
	Middels	Kan bruke relevante tekster hentet fra bibliotek, Internett og massemedier.	4, 3
	Lav	Kan i noen grad bruke relevante tekster hentet fra bibliotek, Internett og massemedier.	2, 1
2. lese og analysere et bredt utvalg tekster i ulike sjangere og medier på bokmål og nynorsk og formidle mulige tolkninger	Høy	Viser høy grad av sjangerbevissthet. Kan analysere og tolke litterære og språklige virkemidler. Har stor grad av mottakerbevissthet og formidlingsevne. Har et variert og relevant ordforråd. Kan i høy grad informere, argumentere og reflektere rundt ulike tekster.	6, 5
	Middels	Viser sjangerbevissthet. Kan i noen grad analysere og tolke litterære og språklige virkemidler. Har mottakerbevissthet og formidlingsevne. Har et variert og relevant ordforråd. Kan informere, argumentere og reflektere rundt ulike tekster.	4, 3
	Lav	Kjenner til noen sjangere. Kjenner til noen litterære og språklige virkemidler. Kan gjengi noe av innholdet fra ulike tekster.	2, 1
3. gjengi innholdet og finne tema i et utvalg tekster på svensk og dansk	Høy	Har svært god forståelse for språket og innholdet i teksten.	6, 5
	Middels	Har god forståelse for språket og innholdet i teksten.	4, 3
	Lav	Har forståelse for språket og noe av innholdet i teksten.	2, 1
4. skrive ulike typer tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder	Høy	Kan ta i bruk litterære og språklige virkemidler fra det leste til egen tekstproduksjon. Har stor grad av mottakerbevissthet og formidlingsevne. Viser høy grad av sjangerbevissthet. Teksten er veldisponert. Har variert og relevant språkføring. Ser intensjonen i eksempelet og utnytter denne på en kreativ måte. Bruker de litterære og språklige virkemidlene på en utsøkt måte. Kan i høy grad informere, argumentere og reflektere i sakpreget tekst. Kritisk kildebruk.	6, 5
	Middels	Kan i noen grad ta i bruk litterære og språklige virkemidler fra det leste til egen tekstproduksjon. Teksten kommuniserer og viser mottakerbevissthet. Viser sjangerbevissthet. Teksten har en sammenheng. Har relevant språkbruk. Klarer å utnytte eksempelet. Bruker de litterære og språklige virkemidlene på en relevant måte.	4, 3

		Kan informere, argumentere og reflektere i sakpreget tekst. Kan bruke og oppgi kilder.	
	Lav	Kan lese og forstå tekst. Kan påpeke noen litterære virkemidler i lest tekst. Kan formulere en viss sammenheng i teksten. Har noen sjangerkjennetegn. Bruker enkelt språk. Kan skape en handlingsrefererende tekst. Kan gjengi informasjon. Kan finne kilder.	2, 1
5. gjenkjenne virkemidlene humor, ironi, kontraster og sammenligninger, symboler og språklige bilder og bruke noen av dem i egne tekster	Høy	Kan vurderer bruken av språklige virkemidler i ulike tekster. Kan selv anvende de språklige virkemidlene på en god og særegen måte i henhold til sjangertrekk.	6, 5
	Middels	Kan finne språklige virkemidler i ulike tekster. Kan i noen grad overføre språklige virkemidler fra lest til egen tekst.	4, 3
	Lav	Kan gjenkjenne og gi eksempler på de mest brukte språklige virkemidlene. Kan i en enkel form bruke symboler og språklige bilder.	2, 1
6. planlegge, utforme og bearbeide egne tekster manuelt og digitalt, og vurdere dem underveis i prosessen ved hjelp av kunnskap om språk og tekst	Høy	Kan på en meget god måte planlegge, utforme og bearbeide egne tekster manuelt og digitalt. Kan på en meget god måte vurdere tekstene underveis i prosessen ved hjelp av kunnskap om språk og tekst. Kan benytte seg av ulike strategier underveis.	6, 5
	Middels	Kan planlegge, utforme og bearbeide egne tekster manuelt og digitalt. Kan vurdere tekstene underveis i prosessen. Kan benytte seg av ulike strategier underveis.	4,3
	Lav	Kan skrive en tekst manuelt og digitalt. Kan bruke enkle strategier underveis.	2,1
7. uttrykke seg med et variert ordforråd og mestre formverk, ortografi og tekstbinding	Høy	Har et meget godt og variert ordforråd. Mestrer meget godt formverk, ortografi og avansert tekstbinding. Mestrer meget godt tegnsetting.	6, 5
	Middels	Har et godt og variert ordforråd. Mestrer godt formverk, ortografi og tekstbinding. Mestrer godt tegnsetting.	4, 3
	Lav	Har noe lunde greit ordforråd. Kan i noen grad mestrer formverk, ortografi og tekstbinding. Kan i noen grad mestre tegnsetting.	2, 1
8. skrive kreative, informative, reflekterende og argumenterende tekster på hovedmål og sidemål med	Høy	Kan i stor grad ta i bruk litterære og språklige virkemidler. Har stor grad av mottakerbevissthet og formidlingsevne. Viser høy grad av sjangerbevissthet. Teksten er tydelig veldisponert.	6, 5

Nordlandet ungdomsskole

Kjennetegn på måloppnåelse i norsk 10.trinn etter revidert norskplan 2013

<i>begrunnede synspunkter og tilpasset mottaker, formål og medium</i>		Ser intensjonen i oppgaven og utnytter denne på en kreativ måte. Kan i høy grad informere, argumentere og reflektere i sakpreget tekst. Behersker meget godt formverk, ortografi og tekstbinding på hovedmål og sidemål. Kan anvende kilder på en meget god måte.	
	Middels	Kan i noen grad ta i bruk litterære og språklige virkemidler. Teksten kommuniserer og har mottakerbevissthet. Kan bruke relevante sjangertrekk. Teksten har en sammenheng. Forstår oppgaven og teksten har innslag av personlig preg/kreativitet. Kan anvende informasjon og i noen grad diskutere i sakpreget tekst. Kan i en skjønnlitterær tekst bruke relevante fortellermåter. Mestrer de viktigste kravene til formverk, ortografi og tekstbinding på hovedmål og sidemål. Kan bruke og oppgi kilder.	4, 3
	Lav	Teksten har en enkel struktur, og innholdet er stort sett relevant. Kan formulere en viss sammenheng i teksten. Har noen sjangerkjennetegn. Bruker enkelt språk og har en begynnende kunnskap om formverk, ortografi og tekstbinding på hovedmål og sidemål. Kan skape en handlingsrefererende tekst. Kan gjengi informasjon. Kan finne kilder.	2, 1
9. <i>integre, referere og sitere relevante kilder på en etterprøvable måte der det er hensiktsmessig</i>	Høy	Kan vurdere, begrunne og drøfte kildevalg. Respekterer og kjenner godt til grunnleggende prinsipper for personvern og opphavsrett knyttet til publisering og bruk av andres tekster.	6, 5
	Middels	Kan til en viss grad kritisk velge kilder. Kjenner til grunnleggende prinsipper om opphavsrett. Kan sammenligne og vurdere relevant informasjon til bruk i egne tekster.	4, 3
	Lav	Kan finne ulike kilder. Kan referere til benyttede kilder.	2, 1

Språk, litteratur og kultur:

Kompetansemål: eleven skal kunne	grad	Måloppnåelse / vurderingskriterier - eleven kan:	karakter
1. <i>gjenkjenne retoriske appellformer og måter å argumentere på</i>		Kan gjengi og gjøre rede for retoriske appellformer og måter å argumentere på alt etter sjanger.	6, 5
		Kan gjenkjenne argumenterende ord og vendinger på en god måte.	4, 3
		Kan gjenkjenne noen argumenterende ord og vendinger.	2, 1
2. <i>drøfte hvordan språkbruk kan virke diskriminerende og trakasserende</i>	Høy	Har høy forståelse for hvordan språkbruk kan virke diskriminerende og trakasserende. Viser stor modenhet i forhold til språkbruk og ordforråd. Kan tolke tekst og finne indirekte informasjon.	6, 5

		Er svært aktiv og lyttende i samarbeidssituasjoner.	
	Middels	Viser forståelse for hvordan språkbruk kan virke diskriminerende og trakasserende. Viser stort sett modenhet i forhold til språkbruk og ordforråd. Kan tolke tekst og finne informasjon. Er stort sett aktiv og lyttende i samarbeidssituasjoner.	4, 3
	Lav	Kan si noe om at språkbruk kan virke diskriminerende og trakasserende. Kan lese tekst og finne noe informasjon.	2, 1
3. <i>gjøre rede for noen kjennetegn ved hovedgrupper av talemål i Norge, og diskutere holdninger til ulike talemål og til de skriftlige målformene nynorsk og bokmål</i>	Høy	Har svært gode kunnskaper om hovedgruppene av talemål i Norge. Kan gjøre rede for kjennetegn ved dialektene. Kan kjenne igjen de ulike dialektene ut ifra disse kjennetegnene. Kan sammenligne ulike dialekter og si noe om likheter og forskjeller. Viser svært god evne til å diskutere og reflektere over holdninger til ulike talemål og målformer.	6, 5
	Middels	Har kunnskaper om hovedgruppene av talemål i Norge. Kan gjøre rede for noen av kjennetegn ved dialektene. Har kunnskap om noen av dialektene i Norge. Kan gjøre rede for noen av de sentrale kjennetegn ved dialektene. Kan gjøre rede for noen forskjeller mellom dialektene. Viser grei evne til å diskutere og reflektere over holdninger til ulike talemål og målformer.	4, 3
	Lav	Vet navnet på hovedgruppene av talemål. Har noe kunnskap om sin egen dialekt. Kan se noen likheter og ulikheter med en annen dialekt i forhold til sin egen. Kan gjengi noen meninger om ulike talemål og målformer.	2, 1
4. <i>beherske grammatiske begreper som beskriver hvordan språk er bygd opp</i>	Høy	Har meget gode kunnskaper om ordklasser, syntaks, tegnsetting, bøyingsformer og kan anvende dette i egne tekster. Har et språk om språket som de kan anvende.	6, 5
	Middels	Har gode kunnskaper om ordklasser, syntaks, tegnsetting, bøyingsformer og kan stort sett anvende dette i egne tekster.	4, 3
	Lav	Har noen kunnskaper om ordklasser, syntaks, tegnsetting, bøyingsformer og kan i noen grad bruke dette i egne tekster.	2, 1
5. <i>bruke grammatiske begreper til å sammenligne nynorsk og bokmål</i>	Høy	Kan i høy grad bruke grammatiske begreper til å sammenligne nynorsk og bokmål	6, 5
	Middels	Kan i stor grad bruke grammatiske begreper til å sammenligne nynorsk og bokmål	4, 3
	Lav	Kan i noen grad bruke grammatiske begreper til å sammenligne nynorsk og bokmål	2, 1
6. <i>forklare bakgrunnen for at det er to likestilte norske målformer, og gjøre rede for språkdebatt og språklig variasjon i Norge i dag</i>	Høy	Kan forklare svært godt hvorfor vi har to likestilte målformer i Norge. Kan gjøre godt rede for hvorfor vi har språklig variasjon i Norge i dag. Kan gjøre rede for og reflektere over emner innen språkdebatten i Norge i dag.	6, 5
	Middels	Kan forklare hovedtrekkene i hvorfor vi har to likestilte målformer i Norge. Kan gjøre rede for hvorfor vi har språklig variasjon i Norge i dag. Kan gjøre noe rede for og stille spørsmål om språkdebatten i Norge i dag.	4, 3
	Lav	Kan gjengi noe om bakgrunnen for at det er to likestilte målformer i Norge i dag.	2, 1

		Kan gi noen eksempler på språklig variasjon i Norge. Kan i noe tilfeller si noe om språkdebatten i Norge i dag.	
7. <i>gjøre rede for utbredelsen av de samiske språkene og for rettigheter i forbindelse med samisk språk i Norge</i>	Høy	Kan gjøre rede for utbredelsen av de samiske språkene. Kan gjøre rede for rettigheter i forbindelse med samisk språk i Norge.	6, 5
	Middels	Kan i noen grad gjøre rede for utbredelsen av de samiske språkene. Kan i noen grad gjøre rede for rettigheter i forbindelse med samisk språk i Norge.	4, 3
	Lav	Kjenner til at vi har ulike samiske språk. Kjenner til noe om rettighetene.	2, 1
8. <i>presentere tema og uttryksmåter i et utvalg sentrale samtidstekster og noen klassiske tekster i norsk litteratur</i>	Høy	Kan gjennom kreativ tenkning, refleksjon og kritisk analyse presentere en sammenlikning mellom viktige temaer og uttryksmåter i sentrale samtidstekster med fremstillinger i klassiske verk fra norsk litteraturarv.	6, 5
	Middels	Kan gjøre rede for viktige temaer i sentrale samtidstekster og sammenligne dem med framstillinger i klassiske verk fra norsk litteraturarv.	4, 3
	Lav	Kan gjengi noen viktige temaer og uttryksmåter i samtidstekster. Kan gi noen eksempler på likheter og forskjeller i mellom samtidstekster og klassiske tekster.	2, 1
9. <i>gi eksempler på og kommentere hvordan samfunnsforhold, verdier og tenkemåter framstilles i oversatte tekster fra samisk og andre språk</i>	Høy	Kan gi eksempler på og kommentere hvordan samfunnsforhold, verdier og tenkemåter framstilles i oversatte tekster fra samisk og andre språk.	6, 5
	Middels	Kan vise noen eksempler på og si noe om hvordan samfunnsforhold, verdier og tenkemåter framstilles i oversatte tekster fra samisk og andre språk.	4, 3
	Lav	Kan gjengi noe om hvordan samfunnsforhold, verdier og tenkemåter framstilles i tekstene.	2, 1
10. <i>beskrive samspillet mellom estetiske virkemidler i sammensatte tekster, og reflektere over hvordan vi påvirkes av lyd, språk og bilder</i>	Høy	Kan beskrive samspillet mellom estetiske virkemidler i sammensatte tekster. Kan reflektere over hvordan vi påvirkes av lyd, språk og bilder.	6, 5
	Middels	Kan beskrive i noen grad samspillet mellom estetiske virkemidler i sammensatte tekster. Kan i noen grad reflektere over hvordan vi påvirkes av lyd, språk og bilder.	4, 3
	Lav	Kan gjengi noe om samspillet mellom estetiske virkemidler i sammensatte tekster. Kan gjengi noe om hvordan vi påvirkes av lyd, språk og bilder.	2, 1
11. <i>presentere resultatet av fordypning i to selvvalgte emner: et forfatterskap, et litterært emne eller et språklig emne, og begrunne valg av tekster og emne</i>	Høy	Reflekterer over innhold i tekst og forfatterskap i forhold til kjennetegn på litteraturhistorisk periode. Reflekterer over innhold i tekst og forfatterskap sett i sammenheng med samfunnsforhold. Har god kunnskap om språkhistorien. Reflekter over språkets endringer i et samfunnsmessig perspektiv.	6, 5
	Middels	Kan gjøre rede for og diskutere innhold i tekst og forfatterskap i forhold til kjennetegn på litteraturhistorisk periode. Kan gjøre rede for og diskutere innhold i tekst og forfatterskap sett i sammenheng med samfunnsforhold. Har god kunnskap om språkhistorien. Kan gjøre rede for og diskutere språkets endringer i et samfunnsmessig perspektiv.	4, 3
	Lav	Kan gjengi innhold i teksten og si noe om forfatterskap og litteraturhistorisk periode. Kan peke på noen samfunnsforhold som har påvirket tekst og forfatterskap. Gjengir noen kunnskaper om språkhistorien og kan gi eksempler på endringer i språket.	2, 1

12. <i>forklare og bruke grunnleggende prinsipper for personvern og opphavsrett ved publisering og bruk av tekster</i>	Høy	Kan i stor grad forklare de grunnleggende prinsippene for personvern og opphavsrett. Kan i stor grad bruke prinsippene ved publisering, samt ved bruk av tekster. Viser svært gode ferdigheter i bruk og henvisning til ulike typer kilder.	6, 5
	Middels	Kan i noen grad forklare de grunnleggende prinsippene for personvern og opphavsrett. Kan i noen grad bruke prinsippene ved publisering, samt ved bruk av tekster. Viser greie ferdigheter i bruk og henvisning til ulike typer kilder.	4, 3
	Lav	Kan i gjengi noe om personvern og opphavsrett. Kan i noen tilfeller vise til personvern og opphavsrett. Viser i noen tilfeller til kilder.	2, 1